

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO- || nastica Disciplina collapsa
restau- || randa, pristinoque nitori || restituenda. ||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

11. De vera origine, antiquitate, primis fontibus Disciplinae Ecclesiasticæ
altiſimè repetitis co[n]tra fundamenta Puritanorum qui es solum scripturis
eam hauriendam arbitrantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

approbando suos fecerunt. Hinc etiam iam colligitur, quam iniuste Calvinistæ Catholicos accusent, quod etiam ex Iure Canonico & non tantum ex scripturis hauriant Disciplinam.

CAPVT XI.

De vera origine, antiquitate primis fontibus Disciplina Ecclesiastica altissimè repetitis, contra fundamenta Calvinistarum Puritanorum, qui ex solis & nudis scripturis eam esse hauriendam opinantur.

Remundus Rufus in Defensione Cleri contra Carolum Molinæum fol. 665. Olim erant vniuersi tres Codices, quibus Ecclesiastica Politia regebatur: sacrosancta Biblia veteris & noui testamenti, constans. Codex Canonum Conciliorum & Decreta Pontificum: his utebantur, vt inclinata Disciplina vel in toto orbe Christiano, vel quibusdam prouincijs remedium quæreretur, & diuersæ responsiones Pontificum dabantur pro exigente necessitate Disciplina Ecclesiastica. Gratianus vniuersi status Ecclesiastici & Disciplina Ecclesiastica lectissimos flores contulit in suum librum Decretorum omnia quæstionibus & causis distinguens anno MCXX. Trithemio teste. Idem Remundus Rufus fol. 28. Syricius Papa circiter annum Domini DIX. Formulam Ecclesiasticæ vitæ pariter & Disciplina ad prouincias amisit, mox fol. 282. Summus Pontifex vbiq; terrarum fert leges, & eas quidem leges, quæ dicuntur sanctiones
aus

aut pœnales constitutiones in iure ciuili. Sanctio enim vt scribit Cicero ad Herennium, pœnam continet, quod confirmat Papinianus lege 2. de pœnis. Quæ sanctiones sacrabantur vel capite ipsius, qui contra fecisset, vel alio genere pœnæ, vt pro Balbo Cicero ait, idcirco sacrosanctæ dicebatur, & quod illis erat sancitum sacrosanctum: idem folio 566. tres sunt viæ legitimæ ad coercenda scelera accusatio, denunciatio, inquisitio. vide tertiam partem Directorij Inquisitionis contra hereticos iudæos &c. Doctissimè Franciscus Turrianus libr. 1. pro Canonibus Apostolorum docet cap. 27. prolixo & insigni Apostolos primos fuisse legislatores Ecclesiasticæ Disciplinæ & de antiquitate & necessitate canonum Ecclesiasticæ Disciplinæ, quæ diligenter inspecta solidè confutant Puritanos Calvinistas, qui ex nudo verbo Dei solum petendam putant Ecclesiæ Disciplinam. & cap. 28. sequenti. Quibus rationibus constet gubernationem Ecclesiarum Ecclesiasticis legibus Apostolos constituisse, & de Synhodiis, quæ ad Apostolorum exemplum canones ediderunt: & cur Apostoli canones sine scripto ediderint. & ca. 29. leges Disciplinæ Ecclesiasticæ ordinis & decori gratia datas esse ab Apostolis, & sigillatim de quibusdam Canonibus Apostolorum vnde nati sint, quis eorum vsus & finis. & eodem ca. 29. lib. 1. pro Canonibus Apostolorum. Cur Apostoli omnes Canones Ecclesiasticos, quos postea Synhodi consequutæ tanquam Ecclesiæ necessarios ediderunt, non composuerint, & de exemplo Platonis rationi consentaneo, & quorsum spectent leges Eccle.

fiastica instar legum ciuiliū &c. Quomodo ex
 Canonibus Apostolorum manarint, postea accef-
 siones legum Ecclesiasticarum veluti supplemen-
 ta canonum Apostolorum. idem ibidem lib. 1. ca.
 23. hęc dum Caluinus & Magdeburgenses negant,
 tollunt fundamentū & prima principia Discipli-
 nę Ecclesiasticę. Canones autem Apostolorum
 inscribuntur de bono ordine seu *περι ενταξιας*
 Ecclesię lib. 1. c. 24. ibid. Synhodi sunt interpretes
 & custodes Canonum lib. 1. c. 21. Encomium Cano-
 num Apostolicorum c. 21. lib. 1. celebrat. Ex his Ca-
 nonibus multa posteriora Decreta Disciplinae
 manarunt. ca. 23. lib. 1. Sine his legibus Ecclesiasti-
 cis de Disciplina Ecclesia non potest gubernari
 cap. 28. libr. 1. fol. 138. Ecclesiasticę politicae forma
 ex epistolis Pauli ducit originem & ex Constitu-
 tionibus Clementinis, & ibi de alia forma gene-
 rali politicae Ecclesiasticę & alia generaliori li. 3.
 c. 8. pro Canonibus Apostolorum ad formam se-
 cularium iudiciorum Ecclesiastica iudicia pru-
 denter ab Apostolis constituta lib. 3. c. 8. quod for-
 ma politicae Mosaicę nostram Ecclesiasticam prę-
 figurauit li. 3. c. 8. Ecclesiasticę politicae antiquitas
 libri 3. c. 8. Ministrorum Ecclesiasticę politicae cō-
 paratio cum ijs, qui nauem gubernant ibid. Anti-
 quo more Romanus Pontifex articulos fidei &
 Disciplinae tanquam regulam & medicinam ad
 Episcopos prouinciales mittere consueuit lib. 2.
 c. 4. f. 173. 174. Fideles non agentes vitam cum fide
 consentientem acrioribus remedijs curandi sunt.
 li. 4. pro Canonibus Apostolorū c. 4. f. 430. Origo
 irregularitatis lib. 5. c. 24. Irregulares indigni re-
 gula

regula Ecclesiastica, id est, indigni qui fiant ex clero, aut si factus sit ex clero, indignos esse vt in eo ministrent significat enim regula ordinem Ecclesiasticum. Disciplina & legibus Ecclesiasticis tanquam vinculis quibusdam Ecclesia continetur li. 1. ca. 27. Virga sacerdotalem potestatem significat quam Apostolis contulit, cum eos ad prædicandum misit, nihil aliud eis ferre permisit, quam virgam tantum, sicuti Euangelium dicit, quia virga solantur humiles, & terrent superbos, ac feriunt poenitentes. Eadem virga est recurua, quæ sollicitudinem & pietatem præfigurat compassionis, & eius curuitate oues peccantes retrahunt. idem ibidem libr. 2. cep. 20. Porrò præter Franciscum Turrianum doctè tractat Remundus Rufus de Politia, Disciplina & Iurisdictione Ecclesiastica in Defensione Pontificis & cleri contra Molinæum à folio 544. vsque ad folium 614. quod magistratus ciuilis non dixerit ius clero, & quod iurisdictione & Politia ciuilis & Ecclesiastica semper fuerint distinctæ, & quomodo clerici subditi fuerint ciuili magistratui Iurisdictione Ecclesiastica ex 6. c. epistolæ 1. ad Corinthios ostenditur. Locus Matthæi 18. ad Iudiciale ordinem Ecclesiasticum relatus, rursus de Discrimine Ecclesiasticæ Iurisdictionis & Politicæ quanti fecerint Imperatores in causis ciuilibus Episcopos. De his longè plura passim in Annalibus Baronius. Iurisdictione censoria Episcoporum defenditur ex Matt. 18. cap. De Iurisdictione Ecclesiastica latissimè dicturus sum in Animaduersionibus contra Ioannis Caluini Institutiones ad cap. 11. libri quare in nas-

in nas-

in nascente Ecclesia noua Ecclesia ædificabatur, ergo & noua Disciplina nouus ordo, & hic agit de prima origine Iurisdictionis censoriæ consentaneè Turriano libr. 3. pro Canonibus Apostolorum & Decretalibus epistolis cap. II. Quomodo fuerit affecta Iurisdictione censoria Ecclesiastica sub paganis Imperatoribus, & quomodo cum mixtim & Christiani & pagani magistratus forent. Veterem statum Reipublicæ Christianæ quoad Iurisdictionem Censoriam latè exponit, vbi de excommunicatione etiam agit quæ est vinculum & neruus disciplinæ. Porro quid intersit inter Iurisdictionem Ecclesiasticam & Ciuilem idem Remundus Rufus contra Carolum Molynæum eleganter docet folio 572. seqq. verbis. Non differunt certè in his rebus vel ordine iudicij, hæ Iurisdictiones profana vel ciuilis, & diuina vel Ecclesiastica, nisi vi sententiæ & institutione, ista enim pellit ab Ecclesia & reuocat, quamobrem Ecclesiastica dicitur: ligat & soluit animū, ideo spiritualis dicitur; coelum aperit, vel occludit, idcirco diuina cœlestisque potestas & admirabilis verè est. Illa autem horum nihil potest, sed tantum vim habet in societate ciuili, capitis diminutione maxima vel media, & his quæ principes suis sententijs dare aut rectè adimere possunt & ciuilia vel politica sunt, vel humana, ciuilia quidem, quæ ciuitatis sunt propria, vt magistratus & priuilegia ciuium, immunitates, munera, honores, & illis contraria ignominia, relegatio, deportatio, & id genus alia: humana verò, quæ hominum etiam sunt agrestium. Iurisdictionem Ecclesiasticam

cam stabilivit ad Romanos ca. 13. Apostolus, cum ille locus de anima subdita superioribus potestatibus ex interpretatione Chrysofomi non ad civilem tantum, sed etiam ad Ecclesiasticam potestatem referatur. Magistratum civilem non dixisse ius clero, docet Iustinianus in Codice titulo de Episcopis & clericis, vbi Fædericus omni omnino Iurisdictione in clericos interdicit omnibus magistratibus sub grauiſſimis poenis I. sancimus I. statuimus. Quid Iustinianus in eodem ipso loco authentica quæ præcedit, an non multam 20. auri pondo irrogat magistratibus, qui in ius vocauerint Episcopos. ante Fædericum hoc statuerant Honorius & Arcadius lege nona ibidem quæ incipit Præfectis pratorio. ante hos idem statuerat Theodosius Magnus teste Gratiano Distinct. II. quæſtione I. Quicumq; &c. Omnes illos sequutus Carolus Magnus idem edixit. Theodoricus rex Gotthorum licet Arrianus idem seruauit Constantinus Magnus accusatorios libellos contra Episcopos igni tradidit. Vt origo politica & Disciplina Ecclesiastica rectius intelligatur, illud omnino obseruandum est contra Calvinistas traditiones Canonicas SS. Apostolorum breuissimo sermone cõprehensas & traditos in Canonibus Apostolicis, successores eorũ postea, per eas, quas greci vocant legum *πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐπιδιορθώσεις* id est per supplementa & correctiones explicasse & suppleuisse huiusmodi supplementa erant, de quibus Paulus ad Titum scribens ait Reliqui te, (inquit) Cretæ, vt ea, quæ defunt, corrigas: græcè est, *ἐπιδιορθώσεις*, quasi diceret, vt ea, quæ præter-

Aurelius li-
bro Variarum 2. c. 20.

missa sunt, corrigendo suppleas. accessionem enim significat hic illa præpositio ἐπι. Non enim omnes regulæ, quæ ad corrigendum statum rei Ecclesiasticæ & Ecclesiasticæ conuersationis ab Apostolis traditæ sunt, perfectæ vno tempore simul exire potuerunt, manarunt verò ex illis Apostolorum regulis breui comprehensione multa complexis manarunt, inquam, veluti ex capitibus fontibus & originibus per multa postea decreta & canones successorum tanquam supplementa ad corrigendum, quæ deesse videbantur. Plato l. 8. de legibus sacerdotibus & legum custodibus committit, vt disponant, quæ legislator in his necessario prætermiserat. Sic quæ in legibus Ecclesiasticis prætermittere necessitas coegit, Synodis Episcoporum ac Pontificibus addenda res liquerunt. Primi legislatores Ecclesiastici fuerunt sancti Apostoli, qui vt perfecti nomothetæ de omni disciplina, ac omni genere virtutis & honestatis ac decori, de omni statu ac ordine & gradu hominum tradiderunt, has leges Clemens Romanus in Constitutionum Apostolicarum libris octo descripsit, quibus omnem Disciplinam Apostolicam plene cõplexus est, quæ Apostolus, Paulus dum ait quæcunq; vera sunt, quæcunq; pudica, quæcunq; iusta, quæcunq; sancta, quæcunq; amabilia, quæcunq; bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus Disciplinæ generaliter comprehendit, ea à Clemente singulatim descripta sunt. Apostoli non potuerunt esse Pastores absque legibus Ecclesiasticis, nec summum & præcipuum munus in legislatore ab Apostolis potuit omitti.